

Silná pozice
Polská strana
Právo a spravedlnost
Jaroslawa Kaczyńskiego
by v nedělních
parlamentních
volbách posílit.

TÉMA
STR. 10

PRÁVĚ V PRODEJI

SPORTKA
SAZKA

LOVECKÁ SEZÓNA SPORTKY

VSAĎTE PLNÝ TIKET A OCHOČTE SI MEDVĚDA

UŽ 11. ŘÍJNA

Ministerstvo financí varuje:
Účastí na hazardní hře může vzniknout závislost! 18+

sazka
GROUP

BLESK

Vánoční jarmark

Přijďte ukázat, co umíte!

*Vytváříte originální věci a rádi byste je prodávali?
Iste začínající firma, maminka na mateřské?*

ZAREGISTRUJTE SE
na **jarmark.blesk.cz**

- MOŽNOST PRONÁJMU NA 2 DNY, VÍKEND NEBO PO CELOU DOBU JARMARKU
- K DISPOZICI PRODEJNÍ PULT ZA VÝJIMEČNOU CENU V CENTRU PRAHY
- DOPROVODNÝ PROGRAM VÁNOČNÍ VESNÍČKY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

29. 11. – 22. 12. 2019, DENNĚ 9–20 HOD
OBCHODNÍ DŮM KOTVA, 3. PATRO, PRAHA 1

*Bonus
pro nejlepší
prodejce*

**PREZENTACE
V DENÍKU BLESK!**

Silná pozice

Polská strana
Právo a spravedlnost
Jaroslawa Kaczyńskiego
by v nedělních
parlamentních
volbách posílit.

TÉMA
STR. 10

PRÁVĚ V PRODEJI

KOMENTÁŘ: PRACHY JSOU KRÁSNÁ VĚC / STR. 8

🌐 CZK/EUR • 25,890 / -0,065 Kč 🌐 CZK/USD • 23,476 / +0,042 Kč 🌐 PX • 997,28 / +0,07 % 🌐 BITCOIN • 8526,00 \$ / +0,72 % 🌐 ZLATO • 1499,00 \$ / -0,81 %

**MMR chystá novou
koncepti bydlení**

UDÁLOSTI / STR. 3

**Obchod Mofo CZ má
nového vlastníka**

BYZNYS / STR. 4

**Německá vláda chce
zlevnit nákupy bytů**

TRHY / STR. 6

**Erdogan vyhrožuje
Evropě uprchlíky**

ZAHRANIČÍ / STR. 8

Soubor o Odkolek

Pekárenskou dvojku na českém trhu **United Bakeries** čeká soud o značku **Odkolek**. Žaluje ji členka podnikatelského rodu Lucie Frederika Groene Odkolek, podle níž firma, která se dlouhodobě prezentuje jako „pekárny Odkolek“, tímto **porušuje** autorská práva. Holding **Agrofert**, který United Bakeries letos koupil, se brání, že firma je výlučným vlastníkem zapsané ochranné známky Odkolek.

UDÁLOSTI / STR. 2

Zápisník
Pavla
OTTA

Bez skrupulí

Po dlouhé debatě pražských i vládních politiků o tom, zda má Praha vypovědět smlouvu s Pekingem, dorazila blesková reakce Číny. České hlavní město přišlo o sesterské partnerství. Jaké to bude mít dopady, není úplně jasné. Že před pražskou zoologickou zahradou nebudeme stát frontu na pandu, ale víme už dlouho. Zatímco v demokracii se diskutuje, v zemi vedené komunisty to jde jako po drátkách. Prostě žádná žvanírna, řekl by šéf ANO Andrej Babiš.

Bez skrupulí to umějí i poslanci ČSSD. Roman Onderka a Václav Votava potopili ve sněmovním rozpočtovém výboru pro vládu důležitou část daňového balíčku. S opozicí hlasovali pro mírnější zdanění takzvaných technických rezerv pojišťoven. Pojišťovací ústavy přitom hovoří o sektorové dani, kterou chtějí socialisté uvalit na banky. Naopak ANO, které banky hájí, je nyní se snahou zdanit pojišťovny osamoceno jako kůl v plotě. A jak to dopadne? Oranžoví z koalice nechtějí, a tak nakonec otočí. Po rebelii zůstane politický obchůdek.

Číslo dne

1151

telefonních
automatů zůstane
v Česku poté, co
společnost O2
zruší tisíce dalších
zařízení.

Foto profilmedia

ŽÁDANÉ JMÉNO. Pekárenský obr Penam měl v plánu rozšířit portfolio výrobků Odkolek a investovat do propagace této značky.

Agrofert musí hájit značku Odkolek

Pavel OTTO

Po téměř deseti letech, kdy se pekárenské divizi Agrofertu podařilo získat tradiční obchodní značku Odkolek, se o její užívání bude nucena soudit. Pro byznys Penamu, který patří do holdingu, to může být komplikace. Společnost měla v plánu rozšířit právě portfolio výrobků Odkolek a investovat do propagace tohoto názvu.

United Bakeries se k tomu staví tak, že Odkolek je jen slovo, které patří bez výjimky jim. To je naprosto absurdní.

Zakladatelka nadačního fondu Odkolek a členka stejnojmenného podnikatelského rodu Lucie Frederika Groene Odkolek zažalovala u Městského soudu v Praze pekárenskou dvojku na českém trhu United Bakeries,

kteřou Agrofert letos prostřednictvím Penamu koupil. Chce po firmě mimo jiné doložit, že užívá příjmení jejich předků se souhlasem rodiny. Agrofert žalobu odmítá s odůvodněním, že postupuje v souladu s právními předpisy.

„Právní zástupce United Bakeries se k tomu staví tak, že Odkolek je prý jen slovo, které patří bez výjimky jim. To je naprosto absurdní. Moc dobře vědí, že Odkol-

ských práv. „United Bakeries se dlouhodobě prezentuje jako ‚pekárny Odkolek‘, své výrobky označuje ‚Odkolkovy‘ a pořádá soutěž o Cenu Františka S. Odkolka,“ píše se v žalobě.

Mluvčí Agrofertu Karel Hanzelka uvedl, že United Bakeries je výlučným vlastníkem zapsané ochranné známky Odkolek. „Užívá ji oprávněně a v souladu s právními předpisy. Tvrzení paní Groene společnost zcela odmítá,“ dodal s tím, že probíhající právní kroky a detaily sporu nebude s ohledem na důvěrnost informací blíže komentovat.

Kauzou se bude zabývat předsedkyně senátu Monika Vacková, potvrdila mluvčí pražského městského soudu Markéta Pucí. „Jde o zcela čerstvou věc, soudkyně nejprve musí prostudovat materiál a poté rozhodne o dalším procesním postupu,“ podotkla. První stání by se mohlo ko-

nat během několika týdnů až měsíců.

V žalobě Nadačního fondu Odkolek se dále uvádí, že jeho zakladatelka se od října 2018 několikrát sešla s vedením United Bakeries. Jednání se týkala tehdy vznikajícího nadačního fondu, který měl sbírat finanční prostředky na opravu hrobky Odkolků na Malostranském hřbitově a další projekty.

Kdo je Lucie ODKOLEK

- narodila se v Hořovicích (49 let)
- uvádí, že studovala v Berlíně na Humboldtově univerzitě politologii, bohemistiku, středověkou literaturu a jazykovědu. Absolvovala také filmovou školu v Michiganu
- v roce 2018 kandidovala jako nestraníčka za hnutí ANO v senátních volbách v obvodu Rokycany. Skončila jako třetí, do druhého kola nepostoupila

Kontroly pražských radnic jsou jen zřídka

Pražská koalice se už několik týdnů dohaduje s opozicí o tom, jak probíhají magistrátní kontroly a zda je rada nevyužívá k politickému boji na městských částech. Ze zjištění deníku E15 vyplývá, že mimořádných kontrol na radnicích je každoročně jen hrstka.

Letos byli kontroloři neplánovaně na radnicích v Praze 1 a v Březiněvsi, prověřen byl i jeden magistrátní odbor a divadlo Studio Ypsilon. Kromě toho jsou rozpracované další tři mimořádné kontroly. „Do ukončení kontrol nebudeme jména konkrétních institucí zveřejňovat,“ řekl mluvčí magistrátu Tadeáš Provazník.

Dvě radnice městských částí prověřil magistrát i v roce 2017, jedna radnice byla kontrolována v roce 2014. V letech 2015, 2016 a 2018 neproběhla na městských částech ani jedna mimořádná kontrola. Neplánované проверки se častěji týkají jiných městských organizací, například škol nebo firem, či

7
neplánovaných kontrol letos provedl pražský magistrát v městských částech a organizacích

poskytnutých dotací. Zaměřují se obvykle na hospodaření, kontroloři ale mohou zkoumat například i správnost metodických postupů.

Debatu vyvolal údajný zářijový výrok primátora Zdeňka Hříba (Piráti), že pošle na radnici Prahy 5 kontrolu poté, co byl odvolán pirátský starosta Daniel Mazur. Opoziční zastupitelé

ho za to zkritizovali, četnost kontrol na městských částech bývá prý neúnosná. „Třeba na Praze 13 střídá jedna kontrola druhou,“ řekla opoziční zastupitelka Alexandra Udženija (ODS). Pražský magistrát provádí každoročně stovky kontrol, které jsou však rok dopředu naplánované. Nejčastěji musí letos čelit těmto kontrolám Praha 1, Praha 13 a Praha 16, které úředníci navštíví šestkrát. Udženija se ale obává, že rada bude více využívat mimořádných kontrol.

Hřib odmítá, že by Prahu 5 nechal prověřit. „Neinicioval jsem nikdy žádnou kontrolu městské části,“ uvedl primátor, který by však chtěl změnit celý způsob prověřování městských organizací a radnic. „Audit v Domově Svojsice ukázal nefunkčnost vnitřního kontrolního systému magistrátu a ten se proto musí změnit,“ dodal v nářečce na letní prověrku, která odhalila milionové úniky.

NGUYEN Thuong Ly

Krátce

Peking vypověděl partnerství s Prahou

Čínská metropole předběhla Prahu a vypověděla smlouvu o sesterském partnerství obou měst. Představitelé Prahy se podle Pekingu hrubě vměšovali do vnitřních záležitostí Číny a záměrně porušovali sesterské partnerství. O vypovězení smlouvy s Pekingem už v pondělí rozhodla rada hlavního města Prahy, mají jej ale ještě pro-

jednat zastupitelé. Důvodem vypovězení byla neochota čínské strany jednat s pražským vedením o vyškrtnutí klauzule o uznání jedné Číny. Podle vedení Prahy ukončení smlouvy městu neuškodí.

NÁZORY STR. 13

Výběr mýta stoupl na 8,26 miliardy

Za první tři čtvrtletí letošního roku stát vybral na mýtu 8,26 miliardy korun, meziročně o 2,4 procenta více. V samotném září se vybralo 931 milionů korun, což je nárůst o 4,3 procenta. Správce mýtného systému společnost Kapsch odhaduje, že za celý

letošní rok vybere 11,2 miliardy korun. Od prosince by mělo mýto spravovat konsorcium CzechToll/SkyToll.

Home Credit odstupuje od smlouvy s UK

Úvěrová společnost Home Credit nebude partnerem Univerzity Karlovy. Firma se ve smlouvě o spolupráci z počátku října zavázala univerzitě ročně po tři roky poskytovat půl milionu korun, dohoda ale vyvolala vlnu odporu akademiků i studentů. Spolupráci podle následného vyjádření rektora Tomáše Zimy plánovala ukončit i sama univerzita. /čtk/

Foto Michaela Szekenderová

BYDLENÍ PÁLÍ. Panelisté konference E15 Premium řešili, jak učinit bydlení dostupnějším. Debatovali zleva ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová, generální ředitel skupiny Finep Tomáš Pardubický, partner studia Qarta architektura Jiří Řezák a Ondřej Boháč, ředitel Institutu plánování a rozvoje Prahy. Partneři akce, která se konala v Českém institutu informatiky a robotiky, byly společnosti Finep, Havel & Partners a Wüstenrot.

Stát chce podpořit bytová družstva

Na ministerstvu pro místní rozvoj vzniká nová státní koncepce bydlení na období let 2021 až 2030. Stát se chystá více podpořit jiné formy bydlení než vlastnické. Na konferenci E15 Premium to řekla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová (ANO).

„Velký důraz budeme klást na družstevní bydlení. Je to populární forma vlastnictví. Zabýváme se různými druhy družstevního bydlení, protože jich existuje celá škála,“ uvedla ministryně Dostálová. S dotacemi na družstevní byty počítá i návrh aktualizované koncepce rodinné politiky vznikající na ministerstvu práce a sociálních věcí.

Potřeby radnic ve vztahu k družstevnímu bydlení se podle šéfky MMR různí podle velikosti sídel. Například větší města nabízejí pozemky, na nichž by družstevní byty vznikly. „Malá města zase chtějí vrátit svépomoc, kdy chlapi přijdou z práce a půjdou stavět,“ dodala Dostálová.

Do družstevního bydlení se pustili již i někteří developeri. Největší zkušenosti

„**Malá města chtějí vrátit svépomoc, kdy chlapi přijdou z práce a půjdou stavět**“

s touto formou bydlení má holding Finep. Od roku 2010 postavil 1500 družstevních bytů. „Družstevní výstavba zajišťuje výraznou stabilitu fungování domu, a to zvláště ve srovnání s praxí řady společenství vlastníků jednotek,“ uvedl na konferenci E15 Premium Štěpán Havlas z vedení Finepu.

Z návrhu nové koncepce státní bytové politiky nako- nec vypadal zákon o sociálním bydlení. Ten sice současná vláda měla ve svém programovém prohlášení, avšak ještě loni od záměru ustoupila. Místo zákona o sociálním bydlení připraví jinak pojatou normu o dostupném bydlení. Ta má pomoci i rozvoji reálného družstevnictví. /dnv/

VÍCE E15.CZ

Někdejší gumárník ovládl sportovní obchod Mofo CZ

Ondřej SOUČEK

Od tichého společníka ke sto-percentnímu majiteli firmy. Tak se vyvíjelo působení miliardáře Tomáše Němce v distributorovi sportovního oblečení a vybavení Mofo CZ. Výhradním vlastníkem firmy se stal poté, co ke svému polovičnímu podílu přikoupil čtvrtinové podíly od spolumajitelů Michala Novotného a Vladimíra Šaláta. Výši transakce strany nezveřejnily.

Hledání nových značek

„Jde o menší přesun majetkových podílů, pan Němec byl

hlavním akcionářem už před touto transakcí,“ reagovala na dotaz deníku E15 Lenka Antonová, která byznysmena mediálně zastupuje.

Němec do společnosti, která prodává značky jako Oakley nebo Stance, přišel v roce 2015. Podle tehdejších vyjádření společníků měl být spíše tichým společníkem.

Firma Mofo CZ působí v Česku, na Slovensku a v Maďarsku. V zahraničí původně chtěla otevírat kamenné prodejny, ale z toho sešlo. Zbavila se i polovičního podílu ve společnosti Top4running.

„Firma se nezaměřuje na maloobchodní prodej, je to specializovaný distributor

Podnik podle posledně zveřejněných výsledků roste. Předloni utržil 115 milionů korun, meziročně o devatenáct procent více.

sportovního zboží. Plánem do budoucna je přidávat další značky do portfolia těch, které zastupuje na místním trhu,“ sdělila Antonová.

Podnik podle posledně zveřejněných výsledků roste. Předloni utržil 115 milionů korun, meziročně o devatenáct procent více. Zisk před zdaněním však mírně klesl na osm milionů korun.

Investice do hor

Němec kromě Mofo CZ spoluvlastní i dalšího prodejce sportovních značek, firmu LevelSportKoncept. Ta si však nevede tak dobře jako Mofo CZ. Vykázala sice zhruba dvojnásobné tržby, ale zisk dosáhl jen 3,2 milionu.

Němec získal peníze na nynější investice poté, co spolu s Oldřichem Šlemrem

vybudoval holding Česká gumárenská společnost. Ten před více než třemi lety prodali švédské společnosti Trelleborg za zhruba 31 miliard korun. Oba se tak zařadili mezi nejbohatší Čechy.

V posledních letech Němec investuje výrazně do byznysu se sportovním oblečením a vybavením. Prostřednictvím rodinného fondu Consillium koupil největšího výrobce lyží v Česku Sporten nebo rakouskou značku Kästle. Je také investorem v projektu nové Sokolské boudy na Černé hoře v Krkonoších. Spolu s dalšími miliardáři dlouho vlastnil společnost Skiareál Špindlerův Mlýn.

301340/30

INZERCE

Díky programu ŠKODA Plus se už nemusíte bát pořídít si ojetý vůz.

Zastavte se u nás a vyberte si z nabídky ročních vozů, které mají najeto maximálně 30 000 km, a navíc prodlouženou značkovou záruku až na 5 let. Nebo sáhněte po široké nabídce vyzkoušených ojetých vozů s garancí prověřené historie a technického stavu.

skodaplus.cz

ŠKODA Financial Services

Váš autorizovaný partner programu ŠKODA Plus:

AUTO PODBABSKÁ
Pod Paťankou 217/1, Praha 6
www.autopodbaba.cz

**Auto
Podbabská**

**ŠKODA
PLUS**

**MĚNÍME MINUSY
OJETÝCH VOZŮ
NA PLUSY**

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

INVESTICE. Společnost Bohemia Sekt díky nové lisovně za 200 milionů korun téměř zdvojnásobí své kapacity zpracování hroznů.

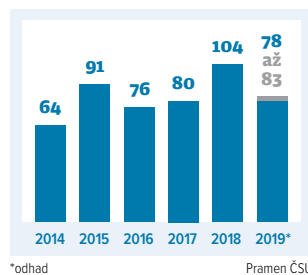
Bohemia Sekt spustil největší lisovnu hroznů

Jednička na tuzemském trhu šumivých vín, společnost Bohemia Sekt ze Starého Plzeňce, razantně zvýšila své kapacity zpracování hroznů. Během letošní sklizně zahájila zkušební provoz nové lisovny v Mikulově za 200 milionů korun.

Zařízení dokáže zpracovat osm milionů kilogramů hroznů za rok s možností rozšíření až na dvanáct. Bohemia Sekt díky němu dokáže vylisovat celkem až 18,5 milionu kilogramů hroznů za sklizeň, což znamená téměř zdvojnásobení dosavadních kapacit.

„Probíhá postupné testování technologického vybavení. Zkoušku zpracování prvních hroznů předpokládáme v úplném závěru letošní sklizně,

Sklizeň hroznů v Česku (v milionech kilogramů)

*odhad

Pramen: ČSÚ

tedy v průběhu října,“ uvedl marketingový ředitel společnosti Martin Fousek. V ostrém provozu bude zařízení až v příštím roce.

Rozměry mikulovské zpracovny s hlavní halou

o rozměrech sedmdesát krát sedmdesát metrů z ní činí největší lisovnu hroznů v Česku. „Nikdo jiný tak velké zařízení nemá,“ uvedl už dříve prezident Svazu vinařů Tibor Nyitray.

Podnik návazně uzavře provoz v Dolních Dunajovicích. Kromě Mikulova tak bude dál zpracovávat hrozny ve Velkých Bílovicích a Pavlově.

Hlavním smyslem nové investice byla soběstačnost. „Dokážeme ve vlastních provozech zpracovat veškeré hrozny ze sklizně,“ uvedl ředitel společnosti Ondřej Beránek. Čtvrtinu až třetinu hroznů pro podnik dosud zpracovávali partneři.

VÍCE E15.CZ

Barbora PÁNKOVÁ

Český export směřuje k rekordu

Tuzemský vývoz by měl letos dosáhnout 3,7 bilionu korun, což by podle hlavní ekonomky Raiffeisenbank Heleny Horské znamenalo nový rekord. Vyplývá to z odhadu takzvaného Indexu exportu, který sestavuje Asociace exportérů a Raiffeisenbank.

Výhled na příští čtvrtletí však již optimistický není, tempo by mělo zpomalit. Ochlazení podle Horské silně ovlivňuje stav německé ekonomiky, která se nachází na hranici technické recese.

„Pokud dosáhneme v národním exportu 3,7 bi-

lionu korun, budeme rádi. Podobné to je i s čísly, která se týkají přeshraničního exportu, kde bychom se měli dostat nad hranici 4,5 bilionu korun, což by byl opět nárůst, který držíme zhruba osm let za sebou,“ uvedl místopředseda Asociace exportérů Otto Daněk.

Z nové ankety Indexu exportu mezi vývozci také plyne, že navzdory zprávám z průmyslu o nárůstu nových zakázek hodnotí firmy svou situaci pesimisticky. Až 65 procent oslovených vývozců očekává příští rok recesi, protože cítí pokles zakázek. /čtk/

Krátce

Rybáři vyprodukovali nejvíce ryb v historii

Produkce ryb loni podle Rybářského sdružení meziročně vzrostla o 66 tun na rekordních 21,8 tisíce tun. Letos však podle odhadů svazu klesne pod 21 tisíc tun. I přes loňské rekordní úlovky trápilo rybáře stejně jako letos sucho. Kdyby nebylo tak intenzivní, mohl by podle nich být loňský rekord překonán.

Škoda Transportation uspěla ve Varšavě

Téměř osmimiliardový kontrakt v Polsku má jistý plzeňská Škoda Transportation. Byla potvrzena jako vítěz tendru na dodávku až 45 šestivozových souprav metra pro Varšavu. První bude předána zákazníkovi do dvou let od podpisu kupní smlouvy. Podnik dodá vozy v konsorciu s dceřinou firmou Škoda Vagonka. /čtk/

hra — Afrika

GENERÁLNÍ
PARTNER DIVADLA
JÁRY CIMRMANA

Jsme v Evropě, v Asii,
v Americe, a díky němu
i tak trochu na severním
pólu a v Africe

Již 20 let podporujeme univerzálního
českého génia a všeměla Járu Cimrmana

www.ppf.cz

Německá vláda se snaží zlevnit nákupy bytů

Jan VÁVRA

Vláda Angely Merkelové přišla s návrhem, jak finančně ulevit zájemcům o koupi nemovitosti: pokud by se realitní transakce uskutečnila prostřednictvím makléře, na zaplacení jeho provize se mají podílet jak prodávající, tak kupující. Zároveň má její kabinet v plánu také prodloužení platnosti stávající regulace nájmu.

„Kupci by měli být lépe chráněni,“ citovala agentura Bloomberg stanovisko německého kabinetu. Podle něj jsou nyní často ohroženy šance na získání majetku v případě těch zájemců, kteří provizi nechťejí zaplatit. Bloomberg připomíná, že výše provize v případě trhu s berlínskými nemovitostmi mnohdy přesahuje sedm procent kupní ceny.

Výše provize v případě trhu s berlínskými nemovitostmi mnohdy přesahuje sedm procent kupní ceny.

V řadě německých spolkových zemí je ale už nyní běžnou praxí, že si smluvní strany náklady na zprostředkovatelské služby dělí mezi sebe, vyplývá například z dat nemovitostního webu immoverkauf24.de. Německo jinak platí za zemi, která je vyhlášena zejména důrazem na ochranu nájemníků a podporou nájemního bydlení, připomíná Bloomberg. Na tom by se v příštích letech příliš mnoho měnit ne-

mělo. Vláda současně chce nechat městům možnost až na deset procent zastropovat růst nájemného v nejdražších lokalitách o dalších pět let do roku 2025.

Bez ohledu na aktivity spolkové vlády připravuje podobná opatření i hlavní město Berlín. Část jeho zastupitelů chce výši nájmu pro příštích pět let zcela zmrazit. Náklady na bydlení v německém hlavním městě, které dříve proslulo jejich mimořádně nízkou úrovní, se od roku 2011 téměř zdvojnásobily.

„Pokud má být strop nájemného zakotven v zákoně, je to známka politického selhání,“ prohlásil Andreas Mattner, prezident německé realitní lobby ZIA. Berlín by se podle něho měl místo zvyšování regulace zaměřit na budování cenově dostupnějšího bydlení.

STAŘÍ JSOU RIZIKO

Foto Shutterstock

CIZINCI z takzvaně rizikové skupiny lidí nad 50 let, kteří budou v Thajsku žádat o dlouhodobé neimigrační vízum, budou muset předkládat důkaz o zdravotním pojištění. Toto opatření, které vstoupí v platnost na konci měsíce, má zajistit, že thajská vláda nebude muset za tyto návštěvníky platit zdravotní účty. Thajsko je oblíbené u stárnoucích cizinců ze Západu. V současnosti musí země ročně za cizince starší 50 let hradit zdravotní náklady zhruba ve výši půl miliardy bahtů, asi 387 milionů korun.

Krátce

Apple stáhl kontroverzní aplikaci

Americká technologická společnost Apple stáhla ze svého virtuálního obchodu aplikaci, pomocí které demonstranti v Hongkongu monitorovali pohyb policistů. Informovala o tom agentura Reuters. Aplikace HKmap.live se podle Applu používá způsobem, který ohrožuje policii i obyvatele.

Německý export v srpnu poklesl

Německý export v srpnu klesl o 1,8 procenta na 109,2 miliardy eur. Vyplývá to ze sezonně očištěných údajů, které zveřejnil spolkový statistický úřad. Pokles exportu je výraznější, než čekali analytici. To znamená, že pokles ve zpracova-

telském sektoru zřejmě tlačí největší evropskou ekonomiku do recese. Dovozy o 0,2 procenta vzrostl a činil 91,1 miliardy eur.

Číňané loni více bohatli

Majetek nejbohatších čínských podnikatelů se za poslední rok zvýšil, a to navzdory obchodní válce Peking a Washingtonu i zpomalení hospodářského růstu. Průměrná hodnota majetku Číňanů, kteří překonali nastavenou hranici žebříčku dvě miliardy jüanů, asi 6,6 miliardy korun, za rok narostla o čtyři procenta a činí 1,4 miliardy dolarů. Vyplývá to z průzkumu společnosti Hurun. Latku dvou miliard jüanů letos přesáhlo 1819 Číňanů, o 74 méně než loni. /čtk/

Kurzovní lístek ČNB Platnost od 10. 10. 2019

	Země	Množství	Kurz
	Austrálie	1	15,879
	Čína	1	3,296
	Dánsko	1	3,466
	EMU	1	25,890
	Chorvatsko	1	3,485
	Japonsko	100	21,847
	Kanada	1	17,647
	Maďarsko	100	7,763
	Norsko	1	2,575
	Polsko	1	5,995
	Rusko	100	36,314
	Švédsko	1	2,388
	Švýcarsko	1	23,652
	Turecko	1	3,990
	USA	1	23,476
	Velká Británie	1	28,720

Akcie na pražské burze 10. 10. 2019

	Název	Kurz [Kč]	Změna
	AVAST	107,00	-0,93 %
	CETV	105,40	2,33 %
	ČEZ	510,50	0,10 %
	Erste Bank	742,80	1,34 %
	Kofola	283,00	-1,05 %
	KB	743,00	-1,20 %
	Moneta	72,95	0,48 %
	O2 CR	215,00	0,94 %
	Pegas	688,00	2,08 %
	Philip Mor. ČR	13 500,00	-0,74 %
	TMR	975,00	0,00 %
	VIG	590,00	0,00 %
Celkový objem (v tisících korun)		319 270	

American Airlines slibům Boeingu nevěří, 737 MAX zůstanou uzemněné

Americká letecká společnost American Airlines plánuje prodloužit uzemnění letadel Boeing 737 MAX do 15. ledna příštího roku. Výrobce letadel přitom dříve avizoval, že problémové modely budou moci opět vzlétnout do konce letošního roku, připomíná agentura Reuters.

S podobným krokem jako American Airlines přišla i její konkurence. Uzemnění svých boeingů prodloužila například i nízkonákladová společnost Southwest Airlines, která zrušila příslušné lety do 5. ledna. Naopak United Airlines se drží plánu nasadit letouny do provozu ve druhé polovině prosince.

Klíčové slovo bude mít v tomto ohledu regulátor. Federální letecký úřad stále posuzuje, zda jsou změny v softwaru Boeingu 737 MAX dostatečné natolik, aby zaručily budoucí bezpečné fungování letounu. Žádné datum, kdy by mohl vynést verdikt, však neuvádí.

Ještě v červenci tohoto roku American Airlines uvedly, že kvůli uzemnění boeingů se roční zisk společnosti sníží asi o 400 milionů dolarů. Tyto odhady však pracovaly s tím, že MAX budou schopny létat od 2. listopadu tohoto roku. Nyní s prodloužením lhůty pro letouny do ledna příštího roku se výsledky aerolinek

Foto: Shutterstock

PLÁNY. Problémová letadla Boeing 737 MAX by se mohla dostat do vzduchu již letos v listopadu nebo až příští rok v lednu.

podle odhadů ještě zhorší. Pro představu: aerolinky musely kvůli 737 MAX ve třetím čtvrtletí zrušit celkem 9475 letů.

Výhledy na opětovné zprovoznění MAX se tak nadále zhoršují. Poradenská společnost Bernstein Research přitom v létě uvedla, že letouny

by měly být schopny dostat se do vzduchu ještě v průběhu listopadu. Investoři oslovení stejnou společností však byli daleko skeptičtější a návrat Boeingů 737 MAX odhadli až na březen 2020 nebo později.

Letouny Boeing 737 MAX byly na jaře celosvětově odstaveny po dvou nehodách, při nichž zahynulo více než 300 lidí.

KAUZU LETADEL 737 MAX SLEDUJTE NA E15.CZ

JIŘÍ FRYDLEWICZ

CHCETE SE VYZNAT V DESIGNU?

PORADÍME VÁM CO SI KOUPIŤ, KDE A ZA KOLIK.

Právě
v prodeji
Koupíte ve
všech prodejnách
Geco a Relay

Vše o

DESIGNU

Objednávejte na www.ikiosek.cz/e15premium

Svět mluví o invazi, Erdogan o uprchlících

Ankara označila první noc turecké protikurdské ofenzivy na severu Sýrie za úspěšnou. U pohraničního města Tall Abjad jsou turecké jednotky sedm kilometrů za hranicí. Turecko podél ní chce zřídit 30 kilometrů široký bezpečnostní pás, kam se budou moci vracet syrští uprchlíci z Turecka.

Terčem útoku jsou oddíly syrských Kurdů YPG, jež Turecko označuje za teroristické a které v oblasti působí. Do bojů se chystá zasáhnout syrská opozice, kterou Turecko od počátku syrské války podporuje. Její bojovníci míří ze západu k městům Tall Abjad a Rás al-Ajn.

Turecko za útok na YPG, které v minulosti pomohly porazit IS, sklízí kritiku po celém světě. Připojili se k ní čerstvě i představitelé českých politických stran, kteří hovoří o zradě a o porušení mezinárodního práva, řada zemí Evropy akci označuje jako invazi. Na to reagoval turecký prezident Recep

POSILY. Bojovníci syrské opozice, kterou Turecko od počátku syrské války podporuje, míří ze západu ke kurdským městům Tall Abjad a Rás al-Ajn, aby se připojili do protikurdské ofenzivy.

Tayyip Erdogan pohružkou, že pokud bude Evropa dále hovořit o invazi, pak může Turecko poslat do Evropy syrské uprchlíky, kteří jsou na jeho území.

Itálie vyzvala Turecko, aby boje okamžitě zastavilo.

Řecko je údajně připraveno do bojů vstoupit, pokud tak učiní Francie, která stojí na straně Kurdů. Rusko chce prosadit dialog mezi syrskou a tureckou vládou, Írán vyzval Turecko, aby své vojáky ze Sýrie stáhlo.

Americký prezident Donald Trump, který je obviňován, že ponechal na holičkách kurdské spojence z bojů proti IS, se hájí tím, že motivací Kurdů v boji proti teroristům bylo jen území.

/čtk, msc/ **SLEDUJTE E15.CZ**

Průběh bojů v Sýrii

- Při turecké operaci v Sýrii podle prezidenta Erdogana zahynulo 109 teroristů. Turecko operaci zahájilo ve středu, za teroristy označuje Kurdy.
- Turecko překvapilo odborníky šíří vojenské operace. Už po prvních hodinách turecká letadla bombardovala území od Kámišlí na východě po Kobani vzdálená zhruba 300 kilometrů na západ. Podle expertů, jež oslovila stanice al-Džazíra, chtějí Turci vrazit klín mezi kurdské oddíly YPG, které území na severu Sýrie mají pod kontrolou.
- První noc turecké protikurdské ofenzivy v Sýrii byla podle Ankary úspěšná a byly obsazeny vybrané cíle. Těžké boje probíhaly v pohraničních vesnicích, do nichž se Turci snažili vstoupit.
- V pohraničním městě Kámišlí podle kurdských zdrojů turecká armáda ve středu večer zasáhla část věznic, v níž je mnoho zajatců z Islámského státu.
- Turecká armáda leteckými údery a dělostřeleckou palbou zasáhla minimálně 181 objektů kurdských milic.
- Ankara podobně jako v minulých dvou ofenzivách, jež od roku 2016 vedla proti syrským Kurdům, zahájila výpady proti novínářům a uživatelům sociálních sítí za údajné podvrhy a šíření nepravdivých zpráv.

Cena za literaturu patří Polce a Rakušanovi

Nobelovu cenu za literaturu za rok 2018 získala polská spisovatelka Olga Tokarczuková. Letošním laureátem tohoto ocenění je rakouský autor Peter Handke. Loni Nobelova cena za literaturu udělena nebyla kvůli skandálu kolem sexuálního obtěžování ve Švédské akademii, která laureáty vybírá. Proto se v letošním roce vyhlášovaly ceny dvě.

Podle šéfa Švédské akademie Matse Malma byl Handke oceněn za svá vlivná díla, která s lingvistickou vynalézavostí prozkoumávají

periferii a specifičnost lidské zkušenosti. Rakouský autor je považován za jednoho z nejvlivnějších spisovatelů v Evropě po druhé světové válce. Handke je autorem

několika desítek próz, her a esejů. Cizí mu není ani film, podílel se na námětech a scénářích například k filmům Wima Wenderse, tři celovečerní snímky sám rovněž režíroval.

Polce Tokarczukové Švédská akademie cenu udělila za vypravěčskou představivost, která – s encyklopedickou vášní – ukazuje překračování hranic jako formu života. Jedna z nejslavnějších polských spisovatelek dosáhla světového úspěchu svým třetím románem *Pravěk* a jiné časy. /čtk/

Krátce

Francouzská komisařka neprošla

Výbory Evropského parlamentu zamítly kandidaturu Francouzky Sylvie Goulardové do Evropské komise. Navržená eurokomisařka pro vnitřní trh podle europoslanců nedokázala vysvětlit své finanční aféry z doby, kdy působila v europarlamentu. Rozhodnutí je vnímáno jako neúspěch francouzského prezidenta Emmanuela Macrona.

V Rumunsku padla vláda

Rumunský parlament dnes vyslovil nedůvěru sociálně-demokratické vládě. Podle

tiskových agentur se pro odchod kabinetu premiérky Viorici Dancilaové vyslovilo 238 poslanců. Pro přijetí opozičního návrhu přitom stačily hlasy 233 zákonodárců.

KLDR opět hrozí jadernými testy

Severní Korea pohrozila obnovením testů jaderných zbraní a balistických střel dlouhého doletu, které pozastavila v loňském roce. Pchjongjangu se nelíbí, že jeho zkoušku zbraní z minulého týdne odsoudily evropské státy Rady bezpečnosti OSN, a zároveň obvinil Spojené státy, že je k tomuto kroku podnítily. /čtk/

Levice žádá přísnější daňové kontroly nejbohatších Němců

Němečtí post-komunisté z Die Linke kritizují laxní postup finančního úřadu při kontrole daňových povinností nejbohatších lidí v Německu. Levicové straně, která zasedá jak ve spolkovém, tak v místních parlamentech, se nelíbí pokles počtu daňových kontrol u lidí, jejichž výdělky přesahují 500 tisíc eur ročně. Podle údajů ministerstva financí, které si Linke v parlamentu vyžádala, klesl počet daňových kontrol u této příjmové skupiny o třetinu. Zatímco ještě před deseti lety bylo těchto prověrek daňových povinností ročně 1630, loni už jen 1150.

„Nepotřebujeme jenom přísné zákony, ale také jejich přísnou kontrolu,“ prohlásil druhý muž levicové frakce v Bundestagu Fabio de Masi. Politici Die Linke jsou přesvědčeni, že kvůli línosti úřadu přichází státní kasa na daních o miliony eur ročně. Die Linke není jedinou stranou, která

KRITIKA. Německý finanční úřad podle levicového politika Fabia De Masio nedostatečně kontroluje finanční příjmy nejbohatších Němců. Těch je v zemi pouhých 0,1 procenta.

na menší pozornost finančních úřadů vůči bohatším lidem upozorňuje. Před mnoha lety se na bohaté zaměřili ve své kampani sociální demokraté, které tehdy podpořil i Spolkový účetní dvůr. Ten už ve své třináct let staré výroční zprávě nabádal ministerstvo financí, aby „dbalo na větší důslednost při jednotlivých kontrolách, zejména u lidí s vyššími příjmy“. Vláda ale odmítá, že by kontroly byly malé či nedostatečné.

Politici Levice se vůči bohatším vymezují dlouhodobě. Ve svém volebním programu také požadují zvýšení daní pro bohaté. Jejich současný výpad proti nedostatečné kontrole zdaňování bohatých Němců lze brát jako součást probíhající předvolební kampaně v Durynsku, kde budou zemské volby už za čtrnáct dní. Die Linke zatím vedou průzkumy preferencí s 24 procenty, na pátý jim ale šlape Alternativa pro Německo, která má jen o jedno procento méně.

Kritika špatně kontrolovaného zdaňování nejbohatších Němců ale nemá

jiný racionální podklad. Žádná statistika neukazuje, že by mezi bohatými bylo více daňových úniků než u nižších příjmových skupin. Linke také útočí na poměrně malou skupinu lidí. Německý finanční úřad eviduje jen 0,1 procenta lidí, kteří mají v Německu příjem vyšší než půl milionu eur ročně. Z hlediska počtu lidí, které chce Linke přísněji kontrolovat, jde tedy o úplnou marginalii. Die Linke by proto chtěla, aby se zpřísnila kontrola i méně bohatých, jejichž příjmy až dvojnásobně přesahují celostátní průměr, který je podle německých statistiků 58 tisíc eur ročně. O jak velké skupiny jde?

Půl procenta Němců, kteří nahlašují své daňové údaje, má příjmy v rozmezí čtvrt až půl milionu eur za rok. 2,4 procenta výdělečně činných Němců si přijde na 125 až 250 tisíc eur.

stranu připravil
Petr FISCHER
spolupracovník
redakce

Německý diář

Díky, Lipsko!

Lipsko si připomínalo třicet let od demonstrací, které ve východním Německu spustily konec komunistického režimu. Týdenní lipská vlna protestů, vrcholící 9. října, vydělala Honeckerovu stranu k smrti, ačkoli ani tehdy si lídr NDR nepřípouštěl, že končí.

V Německu se této vlně říká „Friedliche Revolution“, mírová revoluce.

V Lipsku je vidět na každém kroku. U Nikolaikirche, kde začínaly protestní mše a modlitby, v centru města, kde je památník v podobě kostelního sloupu, z něhož rostou palmy míru, v desítkách zastavení naučné stezky. Lipsko slavilo celý týden na centrálním náměstí (Markt).

I v divadle, kde český režisér Dušan David Pařízek v den sjednocení Německa (3. října) uvedl zajímavou interpretaci hry Heinricha von Kleista Hermannsschlacht, pojednávající

Byla to osvobozovací vlna, jež se hnala střední Evropou. Byli jsme v tom všichni společně, nikdo nebyl sám.

o slavném vítězství vůdce Germánů Hermanna nad Římány v devátém roce po Kristu. Hra byla zneužívána k politické propagandě a Pařízek ironicky apeloval na diváky, aby už nikdy nedopustili návrat německého velikášství, které opět rezonuje v extrémní rétorice některých pravice-politiků.

Na slavnostním shromáždění, spojeném s koncertem klasické hudby, promluvil německý prezident Frank-Walter Steinmeier, který se

nezmínil jen o statečných východních Němcích, nýbrž i o Polácích, Maďarech a Čechoslovácích, kteří se postavili komunistům. Byla to osvobozovací vlna, jež se hnala střední Evropou. Byli jsme v tom všichni společně, nikdo nebyl sám.

Až si 17. listopadu budeme hlasitě připomínat třicet let sametové revoluce, měli bychom i my před velebením studentů a Václava Havla udělat totéž pokorné gesto a říct: „Díky, Lipsko! Díky, Poláci a Maďaři! Díky, pane Gorbačově!“

Právo a spravedlnost míří k vítězství

Polská strana Právo a spravedlnost (PiS) bude v neděli obhajovat svou vládní pozici. Podle průzkumů by oproti minulým volbám měla dokonce posílit. Přesto se předpokládá, že lídr strany Jaroslaw Kaczyński nadále zůstane v pozadí a nestane se premiérem země.

PiS vévodí průzkumům do dolní komory parlamentu se zhruba 45 procenty hlasů. Druhá je Občanská koalice, v níž je hlavním uskupením liberální Občanská platforma (PO), kterou na přelomu tisíciletí spoluzaložil nynější šéf Evropské rady Donald Tusk. Hlas se jí chystá dát zhruba čtvrtina voličů.

Třetí patrně skončí sdružení levicových stran, kterému šetření předvídají zisk kolem třinácti procent. Polská koalice v čele s lidovci může získat asi šest procent hlasů. Otazník se vznáší nad nacionalistickou Konfederací, jež se aktuálně

LÍDR PiS Jaroslaw Kaczyński během předvolební kampaně v průmyslovém městě Stalowa Wola.

poohybuje pod hranicí vstupu do parlamentu.

Dosavadní vládu PiS provázela řada kontroverzních kroků, zejména v justici a mediální sféře. Vyvolaly mezinárodní kritiku, Evropská komise země aktuálně zažalovala u Soudního dvora EU kvůli disciplinárnímu řádu soudců. Řada

voličů však na rétoriku strany hájící národní zájmy a obyčejné Poláky na úkor liberálních elit slyší.

„Po mnoho let se lidé v Polsku snažili být jako lidé na Západě. Nyní si však stále více myslím, že je o. k. říct: ‚My jsme Poláci, identifikujeme se s naší komunitou

a regionem‘. To je něco, co opozici nedochází,“ řekla The Financial Times komentátorka portálu oko.press Agata Szczesniaková. Tvrdí, že lidé byli před minulými volbami vládou liberálů unavení. PO se podle ní ale z porážky nepoučila a dosud ani nenašla adekvátní náhradu za Tuska.

Předvolební průzkum (v procentech)

Právo a spravedlnost	44,3
Občanská koalice	22,7
Levice	13,8
Polská koalice	6,2
Konfederace	3,5

Pramen agentura IBRI, 8. 10.

Výhodou vládního uskupení je solidní hospodářská kondice země, díky níž může realizovat svůj štědrý program. Se sloganem „Dobré časy pro Polsko“ voliče láká mimo jiné na razantní nárůst minimální mzdy, polepšit si mají také farmáři či senioři. Je však otázkou, jak dlouho bude současný růst s Německem úzce spjaté ekonomiky pokračovat.

Kaczyńskému také vychází taktika, kdy se drží jako šedá eminence v pozadí. V září řekl, že nemá ani po volbách ambice postavit se do čela vlády a chce, aby premiérem zůstal Mateusz Morawiecki.

Kaczyński vrátil chudším „důstojnost“

Současná neporazitelnost Práva a spravedlnosti (PiS) bezpochyby souvisí s tím, že mnoho lidí díky jeho vládě konečně pocítilo důsledky hospodářského růstu země. Jsou tak straně ochotni odpustit i kroky, se kterými nesouhlasí - například justiční reformu.

Nejvýraznějším prvkem sociální politiky PiS bylo zvýšení příspěvku na děti, s jehož slibem strana vyhrála minulé volby. Rodiny mají každý měsíc nárok na 500 zlotých - zhruba tři tisíce korun - na jednoho potomka. Podle expertů se tak PiS podařilo na svoji stranu získat především manuálně pracující Poláky.

„Najednou se ve své zemi cítí doma. To je něco, co v minulosti buď nezažili, nebo měli přímo pocit, že je s nimi nakládáno nespravedlivě. Jde o faktor důstojnosti,“ řekl Reuters ekonom Pawel Marczewski ze Stefan Batory Foundation. Nelze tak příliš očekávat, že příjemci příspěvku uslyší na kritiku opozice. Ta tvrdí, že opatření je nákladné, podporuje stereotypy a v konečném důsledku na něm dlouho nepracující žena bude trpět.

Polsko je v podpoře PiS dlouhodobě rozdělené, příznivci strany se rekrutují zejména z venkova a chudšího východu země. Komentátoři si

„Mladé Polky se nejvíce bojí klimatických změn.“

ale všimají i nové dělicí linii, velkých rozdílů mezi mladými muži a ženami. Už před volbami do Evropského parlamentu zveřejnil list Gazeta Wyborcza průzkum mezi mladými Poláky, podle něhož téměř

dvě třetiny mužů do třiceti let podporují nacionalistické a populistické strany, zatímco 55 procent žen sympatizuje s liberálními a levicovými partajemi.

„Během posledních let jsme byli svědky toho, že se mladé ženy zapojily do ‚černých protestů‘ - proti zprísňení zákona o potrtech - a muži byli aktivní v pochodech krajní pravice,“ uvedl Krzysztof Pacewicz ze zmíněného deníku. Podle jiného šetření většina mladých Poláků označila za největší hrozbu pro svou zemi „genderovou ideologii a hnutí LGBT“, mladé Polky se ale nejvíce bojí klimatických změn.

A PiS obavy svých potenciálních voličů reflektuje, tažení proti homosexualitě se dle očekávání stalo velmi zřetelným rysem kampaně. Překvapivé naopak je, že strana podle expertů vede mnohem lepší předvolební boj na internetu než její liberální konkurence. Lídr PiS Jaroslaw Kaczyński přitom nemá žádný účet na sociální síti a jeho voliči jsou hlavně televizní diváci.

připravila
**Pavla
PALAŠČÁKOVÁ**

Tvář dne

Kurdové bojují o své území. A jak někdo napsal ve velmi silném článku, nepomohli nám například s Normandií, řekl americký prezident Donald Trump.

STR. 8

Foto Reuters

Komentář

Prachy jsou krásná věc

Čína vypověděla smlouvu s Prahou dříve, než pražské zastupitelstvo stačilo schválit vypovězení téže smlouvy navržené radou města v čele s primátorem Zdeňkem Hřibem. Na tom není nic divného, to se v mezinárodních vztazích stává, jakkoli může někoho překvapit, že smlouvu ústy svého velvyslance v Praze vypovídá čínská vláda, nikoli Peking, s nímž byla smlouva uzavřena. V Číně je prostě všechno jednotné a centralizované. Tak jako politika jedné Číny, jejíž

zmínka, prý nemístná v nepolitické smlouvě o spolupráci dvou měst, stála na začátku roztržky.

Obvyklé meze mezinárodních třenic byly překročeny až čínskými výhrůzkami ekonomickou a praktickou pomstou, kterou chce Čína na neposlušné Praze vykonat. Slovo neposlušnost je tu na místě. Číňané berou smlouvu jako zavázání se Číně a přijetí jejího státního náboženství. Partner není samostatným subjektem, nýbrž součástí čínského mocensko-finančního stroje. A kdo se prohrěší, musí být potrestán.

Praha není jedinou obětí arrogantní msty velké Číny,

kteřá všude na světě mění svůj miliardový trh a peníze za loajalitu vůči své politice. Podobně jako Praha je teď trestána i americká NBA, a to za to, že někteří její trenéři vyjádřili podporu demonstrantům v Hongkongu. Čínská statní televize zrušila přenosy z ligy, další sankce se chystají, protože čínské firmy jsou oficiálními sponzory NBA. Praze Čína žádné peníze nedala, takže nemá tak velký vydírací potenciál, v případě NBA plně využívá své politiky „za peníze politická loajalita“.

Slavný seriál South Park se zase dopustil blasfemie tím, že parodoval čínskou „svobodu“ a vůdce Si Ťin-

-pchinga. Následné vypnutí streamu a odříznutí od čínského diváka vyřešil „omluvou“ režimu: „Vítáme čínskou cenzuru v našich domovech a srdcích... i nám jde přece především o peníze,“ napsali tvůrci ironicky na Twitter.

Ano, tak jednoduché to je. Všichni by chtěli obchodovat s Čínou, ale má-li se za to platit ztrátou osobní a společenské svobody, nebo dokonce naplňováním oficiální politické linie čínské komunistické strany, pak takový obchod stěží stojí za to. Příklady vydírání jsou varující zejména proto, že jde o nátlak finančně-mocenský, a to ve věcech, které se zdají

být relativně marginální. Co by asi Čína dělala, kdyby opravdu o něco šlo?

Jistě, „svoboda je krásná věc, ale prachy si za ně nekoupíš“, abychom parafrázovali slavnou píseň. Její text by se dal ale převrátit i jinak: „Prachy jsou krásná věc, ale svobodu si za ně nekoupíš.“ V obchodu s Čínou určitě ne. Je čas si vybrat, kterou píseň chceme zpívat. Pokud jde o mě, zkusil bych spíše tu druhou verzi.

Petr FISCHER
spolupracovník
redakce

NA HOUPAČCE

LuMa

Vychutnat si Benátky

NÁMĚSTÍ Svatého Marka, asi jediné místo na světě, kde si turisté dají kávu klidně po kotníky ve vodě.

Foto Shutterstock-4x, Jana Trundová

Někdy je to kdo s koho. Kulturní skvosty nebo atmosféra se v Benátkách perou o návštěvníka. Kdo se rozhodne pro druhé, vyhraje. Fantastické světlo, **nezapomenutelné jídlo** a zvolnění tempa v až filmových kulisách.

Jana TRUNDOVÁ

Je k osmé večer a okny drnčí veselá italština. Kouknete cvičně ven a uličku tak akorát na turistu s lodákem blokují dvě šedovlasé dámy s nadtými taškami na kolečkách a aperolem v ruce. Nikoho to nerozčiluje. Kdo potřebuje,

protáhne se kolem omlácené zdi a malého baru. No jasně, za hodinu zavírají v nedalekém Coopu, což je ideální čas pro Benátčanky. Nakoupí, aniž by se jim turisté pletli pod nohama, a poslechnou svaté příkázání domorodců -

večer bez skleničky a popovídání s přáteli ani nemá cenu. To je totiž zdejší recept na anti-aging. Klid, sebevědomí a podvečerní soaré.

Filmový příběh

V Baru Puppa, který ráno funguje jako pasticceria, je jako vždy s výjimkou několika dopoledních hodin nabit. Sem, do Calle dello Spezier, chodí hosté už padesát let a patří mezi nejlepší podniky ve městě. Vědí to místní, dočasní obyvatelé a poučení turisté. Dodnes si pochutnávají na brioškách a koláčcích signora Puppy a v podvečer míří na vynikající cicchetti, spaghetti alla busara a Pupa Burger, což jsou hory masa, salámu, lilku a sýra v bulce.

Tato soudobá inovace je dílem Bangladéšana Masuda Rahmana s téměř filmovým příběhem. Začal mytím nádobí, vypracoval se na nového majitele baru a po letech byl přijat místními. Ve čtvrti Cannaregio je to vyznamenání. Nicméně právě v tom jsou Benátky nové. Do jejich atmosféry se vmíchal kosmopolitní duch a podobných osudů jako Masud má řada cizinců, kteří se zde usadili. Davy turistů, které s obědovými balíčky vyplivnou ráno a večer spolknou obří výletní loď, se nepočítají. Jejich výsledkem jsou zatrasené hlavní třídy,

přeplněná vaporetta, fronty u památek, ohřátá zmrazená pizza a předražena zmrzlina i nápoje.

Žít a jíst jako Benátčan

Platí to všude, proto i v Benátkách - následujte místní, a to zvláště když se chcete vyhnout turistickým pastem. Ubytujte se na okrajích čtvrtí, tady je totiž všude blízko. Nečekejte, že vám Benátčane padnou kolem krku, ve štychu vás nenechají, ale při nákupu v jejich obchodě vás bez mrknutí odstrčí od pultu s lahůdkami. Jsou

SYMBOL benátské moci: Dóžecí palác a zvonice Svatého Marka

VE ŠPIČCE se špuntují těsné uličky nejen kvůli pořízení selfie, ale i lákavým výlohám plným jídla. Pasta, pečivo, zmrzlina, lanýže...

NA MERCATO DI RIALTO se dá sehnat všechno, co jinde ne. Třeba chilli papričky.

už takoví, tak se nevrztejte. Večer si ale zajděte do bacari na drink a cicchetti tam, kde se všichni zdraví a objímají, nestyďte se vychválit jídlo, a hned vás obklopí veselá přízeň Italů. Další den se vraťte a jste jejich.

Neptejte se každého místního na cestu, všude jsou cedule a jistě máte aspoň jednu mapu. Necpěte se na vaporetto, jezdí jich dost. Při nákupu u stánku s ovocem a zeleninou nespěchejte, číchejte, ale příliš neohmatávejte zboží, které se sem vozí nejen z Benátska, ale

i ze Sicílie, takže je docela drahé. Třídte odpad, všechno se sem i odsud dostává v lodích. Nekupujte si vodu v plastu, na mnoha místech jsou pítka. Nekrmte racky a holuby - ničí památky, jsou za to pořádné pokuty, a pak už se jich nezbavíte. Nejezte spaghetti, ale bigoli, gnocchi a polentu, neobjednávejte si pizzu, ale ryby a dary moře, vyhledávejte podniky, kde je nabídka dne načmáraná křídou na tabuli. A proboha, nedělejte si piknik na ulici. Benátčan jí doma a ve svém oblíbeném podniku. V klidu!

NA OKRAJOVÝCH nábřežích Benátek najde návštěvník klid i podniky s autentickým jídlem.

Co ochutnat

- **Cicchetti** – k obědu nebo k večeři. Tapas po italsku. Kořeněné masové kuličky v hustém rajčatovém sugu, smažená mozzarella či ančovičky, bruschetty, garnáti na špejli, panini, tramezzino či majonézové trojúhelníkové sendviče, zelenina smažená na másle, prostě na co si jen vzpomenete. Můžete mít jednu malou porci nebo třeba celý talíř. Ceny začínají na jednom euru.
- **Spaghetti „alla busara“** – starý oblíbený recept istrijských rybářů, kteří ho připravovali v různých obměnách. Benátčané vaří spaghetti či bigoli s raky vařenými ve víně s rajčaty, cibulí a česnekem.
- **Fritole** – koblížky s ricottou, nejčastěji s piniiovými ořechy, rozinkami nebo obojím. Jsou pořádně sladké a říká se, že každá benátská rodina má svou vlastní verzi.
- **Fegato alla veneziana** – játra po benátsku.
- **Artyčoky** – delikátně nasládlá srdíčka se převážejí z laguny ve sladkém nálevu.
- **Bigoli in salsa** – bigoli s jednoduchou sardelovou omáčkou, kdy ryby jsou dochuceny olivovým olejem, cibulí, pepřem a petrželkou.
- **Sarde in saor** – marinované a osmažené nebo opečené sardinky, přelitě omáčkou z vína, rozinek a piniiových ořechů.

Horolezec

Pohodlné noční vlaky pro všechny typy spáčů

Praha
Poprad

od **500 Kč**

Děti, studenti a senioři nad 65 let
od 353 Kč

Praha
Budapešť

od **773 Kč**

Děti, studenti a senioři nad 65 let
od 565 Kč

Praha
Krakov

od **747 Kč**

Děti, studenti a senioři nad 65 let
od 481 Kč

Praha
Curych

od **1 447 Kč**

Děti, studenti a senioři nad 65 let
od 1 263 Kč

www.cd.cz

České dráhy

Národní dopravec

Foto dne

Foto: čtk

DRAVCI. Slavnostním nástupem na nádvoří zámku v Opočně na Rychnovsku začal 52. ročník mezinárodního setkání sokolníků. Účastní se ho reprezentanti dvanácti zemí.

Tipy pro volný čas

SHOW Prahu rozzáří festival světla

Ulice a veřejná prostranství hlavního města se během čtyř večerů ode dneška do neděle promění pod taktovkou osobností světelného designu v umělecké objekty a prostory. Signal Festival 2019 nabídne devět instalací od českých a devět od zahraničních autorů.

TRHY Jižní Čechy zvou na švestkové trhy

Na své si přijdou milovníci švestkových knedlíků a koláčů, kteří ode dneška do neděle navštíví v Českých Budějovicích podzimní švestkové trhy. Ve více než 120 stáncích se představí řemeslníci s originálními zbožím. Chybět nebudou stánky s burčákem či medovinou a zabijačkové speciality.

SPORT Vodáci soutěží na Vltavě

Krumlovský vodácký maraton konaný na Vltavě od roku 2003 se stal nejnavštěvovanějším říčním maratonem v Česku. Startuje v sobotu ve Vyšším Brodě nebo v Rožmberku nad Vltavou. Závodníci tak do Českého Krumlova urazí 36 nebo 26 říčních kilometrů.

HRY Svátek deskových a karetních her

V sobotu začíná v pražském Michnově paláci Tyršova domu týden trvající Desko-hraní, mezinárodní festival deskových a karetních her. Akce určená všem bez rozdílu věku je plná předváděcích akcí, turnajů i volného hraní. Účastníci si tam mohou vybrat z více než šesti set her.

ZÁBAVA Svezení vláčkem po lesní železnici

Návštěvníci Rajnochovic na Zlínsku si mohou v sobotu a neděli vychutnat podzimní poježdění na tamní lesní železnici. Úzkorozchodný vláček tam táhnou renovované důlní lokomotivy. Akci pořádá Společnost pro obnovu Rajnochovické lesní železnice. /čtk/